

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/53431,Komunikat-dot-demontazu-pomnika-z-olnierzy-Armii-Czerwonej-w-Dabrowie-Gorniczej-L.html>
28.02.2026, 02:37

Komunikat dot. demontażu pomnika żołnierzy Armii Czerwonej w Dąbrowie Górniczej-Łośniu

Oddział IPN w Katowicach informuje, że w dniu 4 czerwca 2018 r. pracownicy Oddziału podjęli działania zmierzające do demontażu pomnika upamiętniającego żołnierzy Armii Czerwonej w Dąbrowie Górniczej-Łośniu.

Obiekt ten spełnia kryteria art. 5a *Ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomników* i podobnie jak wiele innych tego typu powinien być zostać usunięty do dnia 31 marca 2018 r.

Mając na uwadze, że obiekt ten – wzniesiony w 1984 r. – jest sztandarowym przykładem komunistycznej propagandy, kreującej mit o wojskach sowieckich jako oswobodzicielach Polski, został wytypowany jako potencjalny eksponat do Muzeum Zimnej Wojny, które mieści się w Podborsku.

W tym celu Oddział IPN w Katowicach zawarł porozumienie z właścicielem działki – parafią pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, na której obiekt się znajduje. Zakłada ono przekazanie obiektu Instytutowi, jego demontaż i transport do Podborska.

Z udostępnionej przez parafię korespondencji prowadzonej w tej sprawie z Urzędem Miasta Dąbrowa Górnicza wynika jednoznacznie, że rozbiórka obiektu nie wymaga uzyskania pozwolenia (pismo Zastępcy Naczelnika Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej UM w Dąbrowie Górniczej z dnia 27 lutego 2018 r.). Demontaż tego rodzaju obiektów nie wymaga również zgłoszenia, o czym informuje w swoim piśmie p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 12 marca 2018 r. (DPR.022.127.2018).

W kontekście powyższego ze zdziwieniem przyjęliśmy próbę zablokowania demontażu pomnika. W dniu rozpoczęcia prac demontażowych pojawili się funkcjonariusze Policji i Straży Miejskiej, żądając okazania pozwolenia na przeprowadzenie rozbiórki lub zgłoszenia w tym zakresie i nie przyjmując do wiadomości, że w tym konkretnym przypadku nie są one wymagane.

W tej sytuacji pracownicy i wynajęta firma odstąpili od realizacji zadania.

Zablokowanie działań IPN odbieramy jako próbę uchylecia się władz samorządowych Dąbrowy Górniczej od obowiązku dekomunizacji przestrzeni publicznej.

Katowice, 7 czerwca 2018 r.

dr Andrzej Sznajder
dyrektor
Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej
w Katowicach

PLIKI DO POBRANIA

[Załącznik do komunikatu z 07.06.2018 \(pdf, 563.23 KB\) 07.06.2018 13:00](#)